

EN FUNGERANDE JAKTFÖRENING

SUOMEN
RIISTAKESKUS
FINLANDS VILTCENTRAL

EN KORT GUIDE TILL
JAKTFÖRENINGENS VERKSAMHET

VÄLMÄENDE AV VILTHUSHÅLLNING HYVINVOINTIA RIISTATALOUSTESTA (H R T)

BAKGRUND

Utvecklande av jaktföreningarnas föreningsverksamhet

- Från Finlands viltcentrals enkät riktad till hjortdjursjägare (2021) framgick det att
 - verksamheten i många jaktföreningar inte alltid motsvarar föreningslagen.
 - medlemmarnas roll i jaktföreningarna kan upplevas vara otydliga eller oklara.
- Här strävar man till att förtydliga föreningens verksamhet, genom att:
 - informera om jaktföreningens verksamhet
 - förtydligande av olika medlemmars uppgifter och olika medlemskategoriernas och roller
 - ge anvisningar om, hur jaktföreningen kan utveckla och förbättra sin verksamhet, så att den bättre överensstämmer med föreningslagen och god föreningspraxis
- Målsättningen är att alla jaktföreningar verkar i enlighet med föreningslagen, så att verksamheten är enhetlig och att föreningarnas sociala status i samhället förblir systematisk och fortsättningsvis viktig.

Enkät 2021: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-29-9440-3>

”Jaktföreningen bör ha sina relationerna till människor, sin ekonomi samt relationen till markägarna i gott skick.

**Om en av dessa grundpelare haltar,
kan föreningen stöta på stora svårigheter”**

Panu Hiidenmies, Finlands Jägarförbund, Jaktföreningens handbok 2012

EN VÄLFUNGERANDE JAKTFÖRENING

EN VÄLFUNGERANDE FÖRENING ÄR EN SÅDAN, DÄR BESLUTSFATTANDE DEMOKRATISKT

Beslutsfattandet är
transparent

Beslutsfattandet är
fungerande

Beslutsfattandet är
jämnt

Alla berörda parter
är med i
beslutsfattandet

Föreningen har en
utmärkt laganda

Finns inga konflikter
inom föreningen

Den interna
kommunikationen
fungerar bra och
alla vet vad som är
på gång

Medlemmarna
förstår och är nöjda
med föreningens
interna
beslutsfattande

BAKGRUND

Exempel på eventuella problemsituationer

Problem kan uppstå :

- Om en medlem upplever att verksamheten är osaklig eller orättvis.
- Om ordförande, jaktledaren eller styrelsens beslut prioriterar sina egna eller en viss grupps intressen framför andra.
- De enskilda medlemmarna känner inte till, eller vet inte vad reglerna/stadgarna är.
- Om en medlem inte respekterar de skrivna reglerna/stadgarna (och därtill inte heller de *oskrivna*) och använder kryphål för sin egen vinning.
- Man försöker reglera verksamhet som bryter mot reglerna med nya tilläggsstadgar
- Regler för reglernas skull utan något verkligt behov.

KISS -Keep It Simple, Stupid - är en bra riktlinje!

Problem undviks om besluten stöder föreningens och medlemskårens intressen

- Medlemmens verksamhet motsvarar normerna för ansvarsfull verksamhet.
 - Det vill säga, även om det skulle vara möjligt att utföra en självisk handling utan straff, kommer hen inte att göra det, för att inte orsaka allmän förargelse och behov av ytterligare regleringar.

JAKTFÖRENINGENS VÄLORGANISERADE INTERNA VERKSAMHET MED EN TYDLIG ROLL-FÖRDELNING FÖR MEDLEMMARNA, SAMT EN SYSTEMATISKT PLANLAGD UTVECKLING AV YTTRE VERKSAMHETEN FÖRBÄTTRAR KÄNSLAN AV SAMHÖRIGHET OCH FÖRANKRAR FÖRENINGEN I SAMHÄLLET

Metsästysseuran nimi _____ r.y.

Luvanvaraisten hirvieläinten metsästyssääntö

1§ YLEISTÄ

- Metsästyksen suunnittelussa ja toteutuksessa noudatetaan lupaehtoja, voimassa olevaa lainsäädäntöä, hyviä metsästystapoja ja metsästysseuran sääntöjä sekä naapuriseurojen kanssa tehtyjä sopimuksia.
- Kaadettavaksi anottavien hirvieläinten lukumäärä sopeutetaan alueen hirveläinkannan vuosituottoon, hirvieläintutkimuksen ja luvanmyöntäjän suosituksiin sekä maa- ja metsätalouden ja tieliikenteen vahinkomääriin.
- Metsästyksessä noudatetaan tasavertaisuusperiaatetta eli hirveläinjaoston taikka seurueen jäsenillä on yhtäläiset oikeudet ja velvollisuudet, ellei seuran säännöissä toisin määrätä.
- Seuran hirvieläinten metsästyssääntö käsitellään ja vahvistetaan vuosittain vuosi- tai syys/kesäkokouksessa ja se saatetaan kaikkien hirvieläinten metsästyksen ilmoittautuneiden tietoon ennen metsästyksen ryhtymistä.

2§ METSÄSTYSMAAT, YHTEISTOIMINTA

- Seuran metsästysmaiden vuokrauksesta vastaa seuran hallitus tai sen erikseen valtuuttamat seuran jäsenet.
- Metsästysalueista pidetään ajan tasalla olevaa kartastoa, joka on myös hirvieläinten metsästäjien käytössä. Kartta päivitetään Oma riista -palveluun lupahakemuksen liitteeksi.
- Seura voi erillispäätöksin ja erillissopimuksin kuulua hirven ja muiden hirvieläinten metsästyksen ns. yhteislupaun.

3§ KAAVOLUVAT

- Kaatolupa-anomuksen tekemisestä vastaa seuran hallitus tai sen erikseen valtuuttamat jäsenet, hirvijaosto tai hirsiseurueen johto/metsästyksenjohtaja.

2 §

SEURAN TARKOITUS

Seuran tarkoituksena on harjoittaa

- järkiperäistä metsästystä kestävästä käytön periaatteista noudattaen;
- riistanhoito- ja luonnonsuojelutoimintaa ja
- edistää turvallista ja eettistä metsästystä.

3 §

SEURAN TOIMINTAMUODOT

Tarkoitustaan seura toteuttaa

- hankkimalla käyttöönsä metsästys- ja riistanhoitoalueita;
- suorittamalla riistanhoitotyötä;
- valvomalla metsästys- ja riistanhoitoalueillaan tapahtuvaa metsästystä;
- seuraamalla toimialueensa riistatilannetta;
- huolehtimalla luonnonsuojeluun liittyvistä käytännön toimista;
- kouluttamalla jäseniään; ja tarjoamalla nuorille mahdollisuuksia tutustua toimintaan;
- opastamalla turvalliseen ja eettiseen metsästyksen sekä metsästystaitojen harjoitteluun;
- edistämällä koiraharrastus- ja koetoimintaa
- omistamalla toimintaansa varten tarpeellista irtainta ja kiinteää omaisuutta ja
- järjestämällä muuta yleishyödyllistä toimintaa.

4 §

SEURAN JÄSENET

Seuran jäsenmuotoja ovat

- varsinainen jäsen;
- koejäsen;
- kunniapuheenjohtaja;
- kunniajäsen;
- kannatusjäsen ja

VAD INNEBÄR ETT MEDLEMSKAP ?

TYDLIGA STADGAR VÄGLEDER MEDLEMMARNA

PROBLEM KAN UNDVIKAS OM:

- Besluten stöder föreningens och medlemskårens intresse
- Medlemmens verksamhet motsvarar normerna för ansvarsfull verksamhet.
(En enskild medlem låter bli att göra "en orätt handling", för att inte orsaka allmän förargelse i föreningen)
- En systematisk och "godkänd" verksamhet skapar en "norm" för tillvägagångssätt för föreningens medlemmar
- En systematisk verksamhet minimerar behovet av tilläggsstadgar

INTRÄDE I EN FÖRENING SOM MEDLEM

- Vanligen anholder man om medlemskap till föreningen
- Önskan om att få bli medlem måste uttalas, vanligtvis skriftligt.
(medlemsansökan skickats som brev till mötet).
- Beslut om medlemskap får vara godtyckligt.
 - Inte för strama medlemsvillkor i stadgarna, kraven för ett medlemskap som mötesriktlinjer!
- Utomstående har inga rättigheter gentemot föreningen.
'Sökanden' är varken medlem eller provmedlem, och åtnjuter inga rättigheter.
- Föreningen har rätt att avslå eller godkänna ansökan: Orsak behöver inte meddelas!
(Enligt samma praktiska princip kan val av en provmedlem godkännas eller förkastas)
(Obs! Val av medlem och avskedande av medlem är olika saker!)
- Styrelsens protokoll är sekretessbelagda, likaså arrendekontrakten.
En medlem får ändå sätta sig in i beslutspunkterna för sitt eget ärende.

DEM ÄR MEDLEM

- Man ansöker om medlemskap i föreningen
- Föreningen godkänner ansökan
 - En ny medlem är en sak som berör alla medlemmar i föreningen => kräver majoritetsbeslut
 - Enligt föreningslagens huvudregel: majoritetsbeslut = över 50%
- Föreningen kan enligt sina egna skriftliga stadgar kräva en prövotid,
Vanligen 1~2 jaktår/1~2 kalender år
 - Efter prövtiden ska föreningen godkänna eller avslå medlemskap, kan inte kräva 2 x prövotid
 - Man kan alltid ansöka om medlemskap på nytt))
- Föreningen godkänner en ny medlem
 - Kan vara styrelsen eller föreningen
(på vilket sätt ska vara inskrivet i föreningens stadgar,(inte ordförande ensam))
- Medlemskapet träder ikraft och verkställs då föreningen fattar beslut
och medlemmen betalt fastställda avgifter
(anslutningsavgift, aspirant avgift, medlemsavgift)

VILKA BEFOGENHETER HAR EN MEDLEM?

-
- En medlem får utan hinder av GDPR bekanta sig med medlemsregistret och det allmänna mötets protokoll.
 - Styrelsens protokoll är sekretessbelagda*, såsom också arrendekontrakten
 - *En medlem får ändå alltid sätta sig in beslutspunkter som berör det egna ärendet
 - En medlem får alltid bekanta sig beslutspunkter som berör det egna ärendet
 - **OBSERVERA !** En utomstående har inga rättigheter gentemot föreningen.
Exempel; man måste inte bevilja ett gästjaktkort till en utomstående som inte är medlem.

Föreningslagen 11 §, 31 §; 1 och 2 moment

(GDPR är en förkortning av: General Data Protection Regulation (allmän dataskyddsförordning)).

VILKA BEFOGENHETER HAR EN MEDLEM?

-
- Rätten att delta i klubbens (föreningens) all verksamhet*
(*i enlighet med i stadgarna fastställda medlemskategorin)
 - Rätten till tal- och rösträtt vid föreningens möten, i enlighet med stadgarna
 - En medlem har enligt lag 'likvärdighet'
(jämlighet med de som tillhör samma medlemskategori)
 - Rätten att kräva jämlk behandling
 - Rätten att fråga och få information om föreningens verksamhet
 - Rätten att framföra avvikande åsikter eller till och med kritisera föreningens verksamhet
 - Rätten att ta initiativ för att förbättra föreningens verksamhet
 - Rätten att behålla erhållna förmåner, i enlighet med stadgarna
 - Rätten att utträda ur föreningen
-

PROVMEDELEM OCH MEDELEM -VAD ÄR SKILLNADEN?

- Provmedlem, är allmänt, den tid som föregår det egentliga medlemskapet
- En 'prövotid' för potentiella nya ansökande om medlemskap, är en allmänt godkänd praxis, till och med ett rekommenderat sätt. Det ger möjlighet för både aspiranten och föreningsmedlemmarna att lära känna och bekanta sig med varandras verksamhetssätt och tankesätt.
- Provmedlemskap ska basera sig på stadgarna. En prövotid på högst upp till 2 år anses rimlig. (PRH (patent och registerstyrelsen) har tidigare ingripit i prövotider längre än så)
- En provmedlem åtnjuter alla allmänna rättigheter som en ordinarie medlem, om det inte separat finns undantag inskrivna i stadgarna

Undantag kan vara bl.a:

- Ingen rätt att fälla älg (inte rätt att skjuta) under prövotiden
- Obligatorisk drevkarls-plikt under prövotiden
- Inte rätt till köttandel under provåret
- Provmedlem får delta vid möten, men har inte taltur och inte heller rösträtt, om det nämns så i stadgarna

VERKSAMHETENS STADGAR

FÖRENINGENS VERKSAMHETSSTADGAR

FÖRENINGENS STADGAR REGLERAR FÖRENINGENS VERKSAMHET :

- Föreningens syfte och föreningens olika verksamhetsformer
- Föreningens medlemmars skyldigheter och rättigheter
- Föreningens ledning och styre, samt organisering av förvaltningen
- Möten
- Annan nödvändig reglering
- Föreningens mötesbeslut reglerar och skapar ramar för:
 - Den årliga verksamheten
 - Budget och ekonomiska behov
 - Andra praktiska frågor

EN FÖRENING (RF) REGLERAS AV FINLANDS FÖRENINGSLAG

- 12 kapitel
- 70 § paragrafer
- En del av paragraferna har *bestämmande funktion*
 - *skall vara, måste vara*, ger inget utrymme för tolkning.
- En del av paragraferna är *konstaterande*,
 - *om inte något annat bestäms i stadgarna*, eller sätter gränser.
- Föreningslagen innehåller bestämmelser bl.a. om medlemskap, beslutsfattande, förvaltning, grundande och upplösande.

Ytterligare information:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1989/19890503>

Lagstiftningen har beaktats t.o.m. FörfS 100/2024 (publicerad den 6.3.2024).

BESLUTFATTANDE OCH LAGENLIG RANGORDNING

1. Finlands grundlag

- Lagar och förordningar (ofta nämns i paragrafer, "om det inte föreskrivs i stadgarna").

2. Finlands föreningslag

3. Föreningens stadgar

4. Föreningens ordinarie möte

- t.ex. årsmöte eller extra möte

5. Föreningens styrelse

- måste iaktta föreningslagen (om rf) och föreningens stadgar och genomföra ordinarie mötets beslut

6. Arbetsgrupper, kommittéer, älgjaktlag/sektion

Tumregel: Den lägre nivån skall följa den högre nivåns 'norm'.

FÖRENING RF. ELLER SÄLLSKAP/KLUBB

I FINLAND RÅDER FÖRENINGSFRIHET

En jaktförening kan fungera fritt som en oregistrerad sammanslutning (s.k. klubb, *sällskap*)
eller alternativt

En jaktförening kan registrera sig och verka som en registrerad förening (rf, *förening*)

Att registrera klubben/sällskapet som en förening medför många fördelar!

VARFÖR RF?

REGISTRERING MEDFÖR NÅGRA FÖRPLIKTELSE MEN MÅNGA RÄTTIGHETER

- *Registrerad förening*

- åtnjuter *rättskapacitet*.

- kan förvärva rättigheter och ingå offentliga förbindelser

- medlemmarna ansvarar inte personligen för föreningens förpliktelser

T.ex. "förening rf" tar banklån för ett bygge, föreningen är ansvarig för lånet, *inte* de enskilda medlemmarna.

- kan äga fast egendom

- kan ingå affärer

- registrerade jaktföreningar är prioriterade vid arrendering av statens områden JL 45 §

- registrerade jaktföreningar är oftast prioriterade vid arrendering av kommunens områden

- kan anhålla om stöd och donationer (t.ex. NTM-finansiering kan endast ansökas av *rf* föreningar)

- kan ta emot donationer

- kan anordna publika evenemang och lotterier

- kan vara medlem i en annan förening eller vara aktieägare

- t.ex. markägande, jaktstuga

ORDINARIE MÖTET ÄR FÖRENINGENS HÖGSTA BESLUTANDE ORGAN

- Sammankallande till ett ordinarie möte sker i enlighet med föreningens stadgar, t.ex. per e-post till föreningens samtliga medlemmar senast två veckor före datumet för mötet.
- Föreningens ordinarie möte, som exempel vintermöte
 - Vintermötet hålls i allmänhet innan den JVF-specifika stamuppskattningen är färdig.
 - Ärenden som berör licensbelagda hjortdjur behandlas i enlighet med stadgarna och samtidigt behandlas eventuell verksamhet i samband med deltagande i sammlicens.
 - Beslut fattas bl.a. om fullmakter och om all den verksamhet för vilken krävs att en person utses för någon åtgärd (även styrelsen kan ha utnämningsrättigheter)
 - Ärenden som kräver beslut måste finnas med på föredragningslistan, som bör vara bifogad till möteskallelsen.
 - Ärenden ytterom de stadgeenliga ärenden, som kräver beslut, ska nämnas i möteskallelsen.
- Modellstadgar för föreningar finns bl.a. på:
<https://metsastajaliitto.fi/sv/foreningarna/tjanster-foreningarna/modellstadgar>

VINTERMÖTET

• LAGENLIGHET MED DE FLESTA KLUBBARS STADGAR BEHANDLAS VANLIGEN FÖLJANDE ÄRENDEN VID VINTERMÖTET

- 1) Mötet öppnas
- 2) Val av mötesordförande, sekreterare, två protokolljusterare och två rösträknare
- 3) Mötets lagenlighet och beslutsförhet konstateras
- 4) Arbetsordningen godkänns
- 5) Föreningens verksamhetsberättelse, bokslut och revisorernas/verksamhetsgranskarnas utlåtande för föregående år presenteras
- 6) Beslut fattas om beviljande av ansvarsfrihet för styrelsen och övriga redovisningsskyldiga
- 7) Verksamhets- och viltvårdsplanen för det innevarande verksamhetsåret fastställs och beslut om övningar i jaktskytte fattas
- 8) Det innevarande årets beräknade inkomster och utgifter fastställs
- 9) Beslut fattas om storleken av föreningens anslutnings- och medlemsavgift
- 10) Beslut fattas om årliga avgifter och engångsavgifter för understödjande personmedlemmar samt om årliga avgifter och engångsavgifter för understödande samfundsmedlemmar

VINTERMÖTET

FORTSÄTTNING

11) Val av styrelseordförande

12) Val av styrelsemedlemmar i stället för dem som står i tur att avgå

13) Val av två revisorer/verksamhetsgranskare och deras personliga suppleanter för det innevarande verksamhetsåret

14) Behandling av eventuella disciplinfrågor, fall av medlemmar som ska uteslutas ur föreningen

15) Val av jaktledare

16) Val av representanter för föreningen och deras suppleanter till distriktsmötena,

17) Övriga ärenden som styrelsen eller föreningens medlemmar har lagt fram för styrelsen

- Ärenden som ska behandlas på mötet ska meddelas styrelsen minst två veckor före mötet och föras in i möteskallelsen, eller i föredragningslistan som bifogas till möteskallelsen.

18) Information ges/Beslut fattas om storleken på distriktsavgifter och skytteföreningsavgifter

- T.ex. Finlands Jägarförbunds distrikt och jvf-ärenden

19) Övriga ärenden:

- *Övriga ärenden som tas upp till diskussion diskuteras, men man kan inte fatta beslut om dessa.*

FÖRENINGENS BESLUTSFATTANDE, SOMMAR-HÖST

- Föreningens sommarmöte behandlar i allmänhet den förestående säsongens jakt och ärenden som berör jaktpraxis
- Ärenden som kan behandlas är t.ex.:
 - Stadgar för hjortdjursjakt fastställs, om sådana används -> modell för stadgar
 - Jaktledarna fastställs
 - Deltagarna i hjortdjursjakten fastställs
 - Rätt att delta, föreningens stadgar, medlemmarnas likvärdighet
 - Hålls det ett separat hjortdjursmöte?
 - Om ett sådant hålls, fastställs vilka ärenden som behandlas på det mötet
T.ex. personer som ansvarar för passplatserna, köttstyckning o.a.dyl.

Modellstadgar för älgjakt: Riista.fi, Metsästäjäliitto.fi

samt boken; Metsästysseuran käsikirja 2012; sida 310; Bilaga nr 5

SOMMARMÖTET

VID SOMMARMÖTET BESLUTS VANLIGEN OM FÖLJANDE ÄRENDEN

- 1) Föreningens jaktarrangemang och jaktregler
- 2) Valen av jaktledare kompletteras vid behov
- 3) Föreningens nya ordinarie medlemmar och prov- och ungdomsmedlemmar godkänns, varvid majoriteten av de närvarande föreningsmedlemmarna ska understöda godkännandet
- 4) Eventuella disciplinärenden i föreningen behandlas, om behov finns.
- 5) Behandlas övriga ärenden som styrelsen eller föreningens medlemmar har lagt fram för styrelsen minst tre veckor före mötet och som nämns i möteskallelsen.
- 6) Övriga ärenden; Diskussion om eventuella övriga frågor, men beslut kan inte fattas om dessa
 - *Övriga ärenden som diskuteras* kan man dock inte fatta beslut om.

Föredragningslistorna och stadgarna är modellexempel som följer allmänt godkänd praxis

Källa: Metsästysseuran Käsikirja 2012, sida 305 bilaga Nr 4 pöytäkirja mallit

FÖRENINGENS STYRELSE

INFORMELLT "LEDNINGEN"

- Medlemmarna besluter om föreningens ärenden
 - medlemmarna använder föreningens högsta beslutanderätt vid det allmänna mötet
 - medlemmarna väljer styrelse vid årsmötet
- Medlemmarna, eller styrelsen (beroende på stadgarna) väljer ledare för sin styrelse: Ordförande'
- Styrelsen verkställer de beslut som fattats
 - väljer föreningens sekreterare som är medlem i styrelsen
 - sekreteraren är i praktiken föreningens verksamhetsledare

STYRELSENS SAMMANSÄTTNING

- Föreningslagen 6 kap. 35 §
- Minst tre namngivna personer:
 - Ordförande
 - Sekreterare
 - Kassör
- Utöver detta kan det finnas (och rekommenderas)
 - t.ex. vice ordförande och jaktledare

ORDFÖRANDE

Ordförandens uppgifter är:

- föreningens officiella företrädare och namntecknare
- förbereder styrelsens möten och sammankallar styrelsen
- Förbereder tillsammans med styrelsen jaktföreningens ordinarie möten
- förbereder och ansvarar för den offentliga informationen
- bär det huvudsakliga ansvaret för föreningens verksamhet
- övervakar användningen av tillgångar och föreningens ekonomi, tillsammans med styrelsen
- utvecklar och förbättrar föreningens verksamhet
- håller kontakten till föreningens medlemskår och "till allmänheten"
- ser till att föreskrifterna om jakt följs

STYRELSEN

STYRELSENS UPPGIFTER ÄR:

- representera jaktföreningen och dess medlemskår
 - förbereda möten tillsammansmed ordföranden
 - verkställa besluten
 - att även verkställa styrelsens egna interna beslut
 - ta hand om jaktföreningens egendom
 - ingå och upprätthålla avtal med utomstående aktörer (t.ex. markarrenden)
 - ser till att föreningen verkar i enlighet med lagar, stadgar och beslut
-

FÖRENINGENS MEDLEM

RÄTTIGHETER OCH SKYLDIGHETER

- Föreningen kan ha t ex följande medlemsformer:
 - Provmedlem
 - Ordinarie medlem
 - Ungdomsmedlem
 - Hedersmedlem
 - Understödjande medlem
- Föreningsverksamhet är frivillig samverkan mellan likvärdiga människor. Föreningen bör behandla alla sina medlemmar jämlikt.

Alla undantag ska alltid nämnas i stadgarna.

T.ex.: Föreningen är avsedd endast för studerande och således kan endast studerande vara medlemmar i föreningen.

FÖRENINGENS MEDLEM

JÄMLIKT BEMÖTANDE:

- Personer upptas som medlemmar och behandlas jämlikt oberoende av ålder, kön och andra egenskaper.
- Unga tas med i den egentliga verksamheten.
Målet med ungdomsverksamheten är inte att "erbjuda program" åt unga, utan de tas med i verksamheten, med egna ansvarsområden.
- Hänsyn tas till nya medlemmar, man förklarar saker artigt och handleder respektfullt och enligt kunskapsnivå åt varje nykomling. Fel antagande om kunskapsnivån kan även påverka den allmänna säkerheten.
- Man skapar en uppmuntrande atmosfär och respekterar jämlikhet på alla nivåer inom jakt.
- Jämlikhet kan främjas också genom positiv särbehandling
T.ex.: En som är ny och oerfaren får en egen handledare med sig på passet och vid flåningen.

FÖRENINGENS MEDLEM

Medlemmens rättigheter

- beslutanderätt: medlemmen har rätt att närvara, tala och rösta samt lägga fram förslag vid föreningens möten
- rätt att framföra avvikande åsikt: medlemmen har rätt att ha avvikande åsikt om beslut
- rätt att klandra föreningens beslut i domstol
- rätt att kandidera till föreningens olika organ, t.ex. styrelsen
- rätt att lägga fram förslag och få ett ärende till behandling vid föreningens möte
- rätt att övervaka: rätt att bedöma hur beslut genomförs och resultat utfaller
- rätt att få information: rätt att bekanta sig med föreningens dokument, t.ex. medlemsförteckning, bokslut, ordinarie mötets protokoll, samt styrelsens protokoll gällande sådant ärende som berör personen själv.
- rätt att utträda ur föreningen

Medlemmens skyldigheter

- skyldighet att betala medlemsavgiften
- skyldighet att följa föreningens regler och beslut
- skyldighet att utföra de uppgifter som medlemmen har accepterat och som bestäms av stadgar och beslut
- skyldighet att vara lojal mot föreningen och agera till förmån för föreningens målsättningar

RÄTT ATT TA INITIATIV OCH FÅ ÄRENDET BEHANDLAT VID FÖRENINGENS MÖTE

ÄRENDE SOM MEDLEM ANSER VARA VIKTIGT FÅS TILL BEHANDLING

- Genom att lämna en skriftlig begäran till styrelsen om att ärendet ska tas upp till allmän diskussion eller behandling för beslutsfattande,
 - vanligen minst två veckor före årsmötet (i enlighet med stadgarna)
 - ärendet ska framgå i möteskallelsen eller i föredragningslistan som bilaga till kallelsen
 - eller genom ett extra möte

Styrelsen fattar beslut huruvida ärendet ska behandlas vid ordinariemötet eller kan styrelsemötet internt fatta beslut i ärendet.

Ärendet ska behandlas vid ordinarie möte (vinter-, sommar-, extra-, eller motsvarande möte) om:

- Styrelsen eller jaktföreningens möte besluter så
- minst en tiondel (1/10) av de röstberättigade medlemmarna kräver det

MEDLEMSKAP I MÅNGA FÖRENINGAR

- Lagtekniskt är det inte förbjudet och det finns inget juridiskt hinder för att en person är medlem i flera jaktföreningar samtidigt.
- Det bör emellertid beaktas att en medlem har skyldighet att handla i sin förenings intresse, och om olika föreningar konkurrerar sinsemellan kan en intressekonflikt uppstå!
- Exempel:
 - Att stödja och främja en annan konkurrerande förenings verksamhet kan i extrema fall till och med vara en grund för uteslutning ur föreningen.
- Problemsituationer kan orsakas av bl.a.:
 - schemaläggning, obligatorisk närvaro i olika föreningar samtidigt, "dubbla deltagaravgifter" osv.

FÖRENINGENS VERKSAMHET GÄLLANDE HJORTDJURSLICENSER

- För licensärenden och liknande ärenden som gäller hela föreningen krävs ordinarie möte eftersom det "ordinarie mötet" är föreningens högsta beslutande organ.
- Det rekommenderas att ordinarie möte efter årsskiftet hålls efter det att Luke har publicerat uppskattningen av hjortdjursstammarna och innan ansökningarna om hjortdjurslicenser ska lämnas in.
 - Hjortdjursärenden behandlas i enlighet med stadgarna.
 - Beaktas eventuell verksamhet som en del av samsökslicens.
Detta ska tas upp som en separat punkt för behandling och ett beslut krävs.
 - Beslut om eventuellt deltagande i samsökslicens och fullmakt för deltagande
 - Antalet jaktlicenser bör inte fastställas för tidigt, man bör vänta på att stamuppskattningen är färdig!
- De befullmäktigade sköter planeringen och ansökningen av licenser inom ramarna för föreningens beslut.

FÖRENINGENS VERKSAMHET GÄLLANDE HJORTDJURSLICENSER

- Jakträtten tillhör områdets markägare, som kan arrendera eller överlåta sin jakträtt helt eller delvis.
- För arrende av jaktområden till föreningen ansvarar styrelsen eller en av styrelsen särskilt befullmäktigad arbetsgrupp.
- Om den ena avtalsparten kräver det, så skall jaktarrendeavtalet ingås skriftligt och undertecknas (det rekommenderas starkt, att alla avtal görs skriftligt).
- Minimiarealer för jaktlicensansökan, för älg 1000 ha och för övriga licensbelagda hjortdjur 500 ha.
Markområdena ska vara enhetliga jaktområden.
- Jakträtten för licensbelagda hjortdjur måste gälla hela jaktsäsongen!
 - Observera jakttider som fortsätter efter årsskiftet!
- **År 2024 löpte ansökningstiden ut den 30.4. kl. 16:15.
Försenade ansökningar behandlas inte!**

Jaktlagen; JL 26 § Ansökningsblanketter: www.riista.fi

FÖRENINGENS VERKSAMHET GÄLLANDE HJORTDJURSLICENSER

- Licensbelagda arter, t.ex. älg
 - kan jagas enbart och endast på det område för vilket licens har ansökts!
 - En given licens kan inte användas på någon annans licensområde, eller på något område ytterom licensen.
 - Inte ens om det finns brist på älgar inom det egna området och "för många" inom grannens område, och den grannen skulle ge tillstånd till jakt med era licenser.
- Samlicensområde skiljer sig från det som anges ovan:
 - Inom en samsökslicens kan licenserna eller jakten inriktas mellan föreningarna i samarbete och med samförstånd.

JL 6 §, 11 §, 26 §

JAKTLEDAREN

- Den som fått jaktlicens ska utse en jaktledare (JL 30 §)
 - Anmälan om jaktledarna till JVF före jakten, också behövt antal vice jaktledare!
- Jaktledarens uppgifter:
 - Leda jakten säkert, på ett hållbart sätt, bekräfta anmälningar om observationer och byten
 - Ansvara för att jakten genomförs i enlighet med bestämmelser och villkoren för licensen samt även i övrigt på ett godtagbart och **överenskommet sätt (stadgar för älgjakt)**
- Jaktledaren ska behärska de grundläggande färdigheterna
 - Delta i utbildningar och hålla sig uppdaterad med aktuell information.

JAKTLEDAREN HAR ANSVAR

- för att jakten genomförs på ett säkert sätt / beaktar allmän säkerhet
- Jaktledaren bör gå igenom med varje deltagare innan varje jakt
 - Reglerna för jakten och, inklusive eventuella licensvillkor,
 - Säkerhetsföreskrifter för jakten och i synnerhet allt beträffande säker skyttepraxis och säker vapenhantering.*
- Vapnet laddas först på passplatsen.
- När man anländer till passplatsen och avlägsnar sig från den ska vapnet vara oladdat, ha tomt magasin och förvaras i vapenfodralet.
- Man får inte avlägsna sig från passplatsen utan särskilt tillstånd.

* ifrågavarande "anvisning för vapenhantering" orsakar inte ytterligare ansvar för jaktledaren, varje jägare är själv personligen ansvarig för sina egna vapenhanteringsfärdigheter!

JAKTREGLERNA

- Jaktreglerna ska godkännas på föreningens möte.
- I jaktreglerna fastställs jaktpraxis; hur jakten går till i praktiken och dess spelregler

OBS !

I jaktreglerna fastställs eller regleras inte straff och påföljder som inte omfattas av reglerna. Eventuella disciplinregler nämns alltid i föreningens ordinarie stadgar och om straff tas beslut endast av den instans som fastställer föreningens stadgar.

- Skytteträning kan vara en förutsättning för att delta.
Obs. Kräver nuförtiden att föreningen har s.k. RFV-tillstånd för träning med skjutvapen (tillstånd för skytteförening). (RFV = Regionförvaltningsverket)

Poängmängd/nivå kan inte vara ett krav, endast skytte.

- Färdighetsnivå skulle försätta medlemmarna i en icke-jämlig position i fråga om kunnande och färdigheter.
- Nivåkrav kan fastställas endast genom lagstiftning. (officiellt skjutprov, t.ex. det statliga älgskytteprovet).

DELNING AV BYTE

KÖTTFÖRDELNING

Köttfördelningen är en av de vanligaste tvisteorsakerna i föreningarna!

- Principerna för köttfördelningen bör överenskommas i god tid på förhand.
- Det är viktigt att komma ihåg markägarna vid köttfördelningen.
- Traditionellt:
 - det fällda djurets huvud/horn, skinn och inre organ tillhör skytten.
 - Av det fällda djuret levereras en rejäl bit av stek eller soppkött till den markägare på vars mark man fällt älgen.
 - Bland medlemmarna görs en jämn fördelning, köttlådorna lottas ut vid fördelningstillfället.
- Om jaktgästernas köttandelar beslutar man gemensamt, före gästjakten börjar och redan innan jaktperioden inleds
- Andra sätt kan vara t.ex.:
 - Aktivitetspoängkonto som berättigar till kött, 30/30/30, bokstavsordning, ”cirkulerande lista”

FÖRENINGENS EKONOMI OCH BESKATTNING

FÖRENINGENS EKONOMI OCH BESKATTNING

EN JAKTFÖRENING ÄR I ALLMÄNHET ETT "ALLMÄNNYTTIGT SAMFUND", SOM HAR SKATTEFÖRMÅNER

- Inkomstskattelag, 22 §, punkt 1
 - Verksamheten ska vara "nyttig" och "allmän".
 - Får inte orsaka skada eller konkurrens för näringsidkare.
 - Samfundet (dvs föreningen) ska vara öppen för den "stora skaran" (medlemmar).
 - Inte producera eller eftersträva ekonomisk fördel, inte utdela dividender, vinstandelar och inte heller orimligt större löner eller ersättningar.
- Mervärdesskatt
 - Småskalig affärsverksamhet är inte verksamhet som omfattas av mervärdesskatt (moms) (Mervärdesskattelag 3 §)
 - Ifrågan om Mervärdesskatt bör en skattefri förening agera så som en privatperson; Köper inklusive moms och kan inte avdra den vid försäljning.
 - Förening som anmält sig moms-skyldig fungerar som ett företag.
- Beskattning kan bli aktuell om:
Monetär, och eventuell skattepliktig verksamhet är:
 - Fortgående och regelbunden
 - Verksamhet i kommersiella konkurrensförhållanden
 - Verksamheten är affärsmässig (främmande kapital, avlönade arbetstagare, eftersträvar vinst osv.)

FÖRENINGENS EKONOMI OCH BESKATTNING

KOSTNADER

- 1. Kostnader och finansiering som är förknippade med hjortdjurssektionen eller annat dylikt, är en del av föreningens ekonomiska förvaltning och bokföring.
- 2. Älgjaktens totala kostnader fördelas jämnt
 - a) bland de som anmält sig till jakten;
 - b) bland medlemmarna med köttfördelningskvoten som älgavgift
 - c) *något annat gemensamt beslut av föreningen*

Beslut om avgifter för jakt på licensbelagda hjortdjur mindre än älg:

- Exempel a)
Områden med tätt bestånd: avtalas om avgiften för medlem eller fördelningsgrupp, per kalv, fullvuxen hona eller hane, som tar slaktkroppen själva, eller enligt använd jaktlicens.
- Exempel b)
Områden med glest bestånd: kan på förhand reservera och betala licens. Betalningen returneras inte.
- Exempel c)
jaktavgift baserad på anmälning till jakten (kan ingå i älgavgiften)
- Exempel d) *något annat gemensamt beslut av föreningen*

REGISTRERAD FÖRENING (R.F.) SKALL HA EN VERKSAMHETSGRANSKARE

- Verksamhetsgranskaren ska vara en fysisk person
- Personen får vara medlem i föreningen
 - Men måste vara ekonomiskt oberoende
- Om det väljs endast en verksamhetsgranskare skall även en suppleant väljas
- Kan även vara en auktoriserad revisor men måste inte vara.
Beror på verksamhetens omfattning*
 - *balansen överskrider 100 000 euro
 - omsättningen eller vinsten överskrider 200 000 euro
 - 4 eller fler fast avlönade anställda
- Föreningens bokslut och verksamhetsberättelse ska uppgöras i enlighet med bokföringslagen (1336/1997).

Föreningslag 37 § a, 38 §

UTTRÄDE UR EN FÖRENING

En medlem har rätt att när som helst utträda ur föreningen genom att skriftligt meddela det till föreningsstyrelse eller till föreningens ordförande.

En medlem kan också utträda genom att vid föreningens möte anmäla detta för anteckning i protokollet.

Begäran om utträde/anmälan om utträde ska göras innan det nästkommande årets årsmöte hållits och innan beslut om följande års medlemsavgifter har tagits.

I annat fall ska den avgående medlemmen betala medlemsavgiften för det påbörjade året.

Det finns också fall, om än sällsynta, då föreningen har varit tvungen att utesluta en medlem.

FÖRENINGENS DISCIPLINÄRA STRAFF

Varje förening agerar gemensamt i enlighet med föreningens stadgar och enskilda medlemmar för föreningens bästa.

Trots detta måste man ibland inom föreningen, i sällsynta fall, kontrollera en enskild medlems agerande. I ett sådant fall som kräver disciplinär åtgärd, är det möjligt för föreningen och föreningens styrelse att:

ge en varning / tillrättavisa, eller ge ett disciplinStraff, eller i värsta fall uteslutning.

Föreningens straff utfärdas i enlighet med stadgarna och enligt beslut av, i stadgarna nämnda, organ.

Exempel enligt FJF (Finlands jägarförbund) modellstadgar:

UTESLUTANDE FRÅN FÖRENING OCH ÖVRIGA DISCIPLINÄRA STRAFF

Föreningens möte kan utesluta enskilda medlemmar som,

- 1) underlåter att betala avgifter som nämns i stadgarna
- 2) agerar i strid mot föreningens stadgar eller god jaktpraxis
- 3) medvetet bryter mot lagar gällande jakt, förordningar eller bestämmelser
- 4) agerar i strid med föreningens syfte
- 5) genom sitt agerande skadar föreningens verksamhet

I stället för uteslutande, kan föreningens styrelse besluta att en medlem ska avstängas för en tid på högst två år, utfärda jaktförbud i högst ett år, eller ge en varning eller en anmärkning.

Innan beslut fattas ska medlemmen ges möjlighet att ge en förklaring i ärendet om inte orsaken till uteslutning är underlåtenhet att betala medlemsavgiften. En avgående eller utesluten medlem är skyldig att betala sina avgifter, och har ingen rätt att få något av föreningens fasta eller lösa egendom.

YTTERLIGARE INFORMATION

Opas: 'Toimiva metsästysseura' 2024

https://riista.fi/wp-content/uploads/2024/06/toimiva-metsastysseura-yhdistystoiminta_kehittaminen_2024.pdf

Lehtiartikkeli

<https://metsastajalehti.fi/rhyt-ja-seurat/toimiva-metsastysseura/>

Jaktlag

<https://finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1993/19930615?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=jaktlagen>

Jaktförordningar

<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1993/19930666?search%5D=j%C3%A4gare>

Föreningslag

<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1989/19890503>

Modellstadgar

<https://metsastajaliitto.fi/system/files/inline-files/Ennakkotarkastetut%20sa%CC%88a%CC%88nno%CC%88t%2C%20yksinkertaiset%20sa%CC%88a%CC%88nno%CC%88t.pdf>

https://metsastajaliitto.fi/system/files/inline-files/Ennakkotarkastetut%20sa%CC%88a%CC%88nno%CC%88t%2C%20ei%20ampumatoimintaa_1.pdf

Allmänt

https://www.ksl.fi/app/uploads/2022/01/Yhdistystoiminnan-avaimet_verkkoversio_FINAL.pdf

https://www.prh.fi/sv/yhdistysrekisteri/yhdistyksen_perustajalle/perustamisilmoitus/saannot.html

<https://metsastajaliitto.fi/system/files/inline-files/hyv%C3%A4tmets%C3%A4stystavat.pdf>

FINLANDS VILTCENTRAL

Christoffer Wallgren

christoffer.wallgren@riista.fi

040-705 4843

SUOMEN
RIISTAKESKUS
FINLANDS VILTCENTRAL

METSÄSTÄJÄLIITTO
KOTI KAIKILLE METSÄSTÄJILLE

Metsästäjä
Jägar**en**

Oma riista

Riistainfo.fi
Tietoa riistasta ja metsästyksestä